

Objekt PRO SILVA

Mária Prameň

Mestské lesy Košice a.s., Polesie Ružín

Zápisník PRO SILVA

1. Regionálne zaradenie (zo všeobecnej časti LHP)

1.1 Lokalizácia a geografická situácia

Krajina: Slovenská republika	Lesná oblasť: Čierna hora
Užívateľ: Mestské lesy Košice a.s.	Zemepisné súradnice: 48 stupeň 51 min.
LHC: Ružín	Rozpätie nadmorskej výšky: 500 – 788
Názov: Mária Prameň	Prevládajúca expozícia: S
Výmera: 39,80 ha	Priemerný sklon: 50 %

1.2 Klíma, geologické podložie, pôda

Klimatická oblasť: Mierne teplá, veľmi vlhká	Priem. ročné zrážky v mm: 700-800
Geologické podložie: Mezozoikum	Priem. roč. teplota v °C: 7
Prevládajúce pôdy: hnedé lesné pôdy	

2. Prírodná a ekonomická situácia

Skupina lesných typov: Fp,Ft. Prírode blízke hospodárenie od r. 2014

Drevinové zloženie (odhadom v % podľa jednotlivých drevín):
listnaté: BK 95,JS 5,
ihličnaté:0

Zaradenie do vekových tried (odhadom):
I. -5 %, II. - 20 %, III. - 60%,
IV. - 15 %, V. - %, VI+ - %

Produkcia a ťažba:

Zásoba 14 416m³ Plánovaný etát ročný 50 m³/ha

Priem. zásoba (odhad z LHP):250-340 z toho: úžitková hmota 90%, palivo 10
m³/ha %

Podiel hrubiny od d_{1.3} 30 cm:55 % *Plánovaná obnova celkom (z LHP v ha):0*

Podiel hrubiny pri d_{1.3} 14-30 cm:35 % z toho prir. obnova 100 %, umelá obnova %

Podiel ten činy do d_{1.3} 14 cm:10 % z toho na voľ. pl. %, pod clonou por. %

3. Kritériá prírode primeranej pestovateľskej techniky	celkom prevládajúce >75 %	veľmi časté 50-75 %	častočne prevládajúce 25-50 %	zriedkavé <25 %
Pestovanie porastovej zásoby, prednosť výchovy porastu pred obnovou		+		
Výberkové hospodárstvo, forma stromová		+		
Ťažba podľa cieľových hrúbok jednotlivých stromov alebo skupín		+		
Holorubný hospodársky spôsob				+
Prirodzená obnova	+			
Umelá obnova na voľnej ploche alebo pod clonou porastu				+
Vertikálna štruktúra porastu, vertikálne členenie na malých plochách		+		
Horizontálna štruktúra porastu (medzery, skupiny ap.)		+		
Porasty prispôsobené ako biotopy pre zver		+		
Ochrana lesa bez nasadenia chemikálií	+			
Poznámky				
4. Kritériá drevinového zloženia				
Autochtónne dreviny, pôvodné na stanovišti	+			
Nepôvodné, ale stanovištne prispôsobené dreviny			+	
Zmiešané lesy, možnosti tvorby zmiešaných lesov		+		
Zriedkavé dreviny (bh,mk, bx, cs ap.)				+
Prirodzene sprievodné dreviny pri výstavbe lesa (jb, br, os, vr)			+	
Poznámky				
5. Kritériá zabezpečenia Biodiverzity				
Staré a mŕtve drevo stojace a ležiace		+		
Biodiverzita flóry – prízemnej vegetácie			+	
Biodiverzita fauny, hlavne prítomnosť avifauny (vtákov)		+		
Spontánne dynamické vývojové procesy (sukcesie s br, bo ap.)			+	
Historické pestovateľské formy (napr. nízke lesy) s ohľadom na biodiverzitu				+
Poznámky				

Pozn. Na zatriedenie do príslušného stĺpca použite znamienko +

Zámer na vytvorenie objektu PRO SILVA:

(zriadená génová základňa, ochrana genetickej diverzity, zachovanie genofondu určitej dreviny alebo viacerých drevín formou ich prirodzenej obnovy, zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, využitie viacerých semenných rokov, skvalitňovanie a zvyšovanie porastovej zásoby, vytváranie vertikálnej a horizontálnej štruktúry, cieľavedomé ovplyvňovanie drevinového zloženia, využitie prirodzenej diferenciacie lesných porastov a jej cieľavedomé zámerné ovplyvňovanie, uplatnenie viacerých obnovných postupov a vzájomné porovnanie ich účinnosti a efektívnosti, lepšie speňaženie drevnej hmoty, šetrenie nákladov na pestovateľskú činnosť ap.)

Popis navrhovaných opatrení z platného LHP a doterajšej praxe:

(pre každú skupinu hospodárskych opatrení využiť predpis LHP a a jeho doterajšie vykonávanie vo výkaze LHE, využiť spôsob odhadu alebo výpisu z LHP a LHE)

Obnovné ťažby

spôsob vykonania (prevládajúce obnovné postupy - maloplošný clonný rub, okrajový clonný rub, dorub, výberkový rub ap.)

počet zásahov v decéniu (koľko zásahov sa v priemere uplatňuje)

intenzita zásahu (priemerné % ťažby zo zásoby porastu na hektár)

zdôvodnenie ťažbových postupov (zaužívané technologické postupy, sklon a členitosť terénu, aký podiel využitia približovania koňmi, lanovkovými a harvesterovými technológiami)

Výchovné ťažby

intenzita zásahu (% ťažby zo zásoby porastu na hektár, či postačovalo, ako sa riešili potreby pre ťažby)

spôsob vykonania (ako sa vykonával zásah – v úrovni, resp. pod úrovni, či sa uplatňovala racionalizácia, metóda cieľových stromov)

rozčleňovanie (aká dôležitosť sa pripisovala rozčleňovaniu, aká vzdialenosť a šírka liniek)

zdôvodnenie výchovy (na čo sa zameriavala - úprava drevinového zloženia, stabilita porastu, kvalita produkcie)

Obnova lesa

predpis umelej a prirodzenej obnovy (aký bol % pomer predpisu LHP, resp. LHE celkovo i jednotlivo podľa drevín)

spôsob vykonania (sejba, sadba, krytokorenné sadenice)

Starostlivosť o mladé lesné porasty

intenzita zásahov (ako sa zdôvodňovala potreba ochrany proti burine, zveri, oplocovania, plecích rubov)

Výchova pre čistkami

predpis prerezávok (1., resp. 2 zásahy v decéniu)

spôsob vykonania (zásah v úrovni, resp. podúrovni)

intenzita zásahu (% vybratých jedincov z celkového počtu)

Zmena prístupu k obhospodarovaniu objektu PRO SILVA

(uplatnenie zásad prírode blízkeho obhospodarovania lesa)

Obnovné ťažby

spôsob vykonania (účelový výber, mozaikovitý rub, skupinovitý a skupinový rub, výberkový rub, zníženie pravidelných pásových foriem rubov na nevyhnutné minimum)

počet zásahov v decéniu (zladenie pestovateľského a ekonomického hľadiska)

intenzita zásahu (zvýšenie, resp. zníženie % ťažby zo zásoby porastu na hektár)

zdôvodnenie ťažbových postupov (technologické postupy, technologická príprava pracoviska, približovacie linky, skvalitnenie produkcie, zvýšenie prírastku, šetrenie prirodzeného zmladenia)

Výchovné ťažby

intenzita zásahu (zvýšenie, resp. zníženie % ťažby zo zásoby porastu na hektár)

spôsob vykonania (úrovňové zásahy, racionalizácia výchovy)

rozčleňovanie (zdôvodnenie rozčlenenia, zahustenie približovacích liniek)

zdôvodnenie výchovy (úprava drevinového zloženia, stabilita porastu, kvalita produkcie)

Obnova lesa

predpoklad umelej a prirodzenej obnovy (v %, vychádzať z očakávaného vývoja porastov pri zmenených obnovných postupoch)

zabezpečenie žiaduceho drevinového zloženia (očakávané drevinové zloženie, možnosti jeho ovplyvnenia)

Starostlivosť o mladé lesné porasty

intenzita zásahov (racionalizácia ochrany proti burine, zveri, zdôvodnenie potreby oplocovania, plecích rubov, prestrihávk)

Výchova prečistkami

predpis prerezávk (znižovanie počtu zásahov, racionalizácia)

spôsob vykonania (zásahy v zmysle racionalizácie)

intenzita zásahu (znižovanie % vybratých jedincov z celkového počtu)

Demonštračné objekty

JPRL 492 0

UV 120, výmera 6,99 ha, vek 100, zakmenenie 0,8, prevádzkový súbor 40262, exp.sklon SV 50 %.

Popis: Stredná kmeňovina, Ojedinele JH. Zakmenenie nerovnomerné, pri doline redšia

Drevina	Zastúpenie	Výška	Hrúbka	objem	bonita
BK	95	27	33	1,05	28
JS	5	27	31	0,80	28

Zásoba: 2691 m³, 385 m³/ha

Predpis: 300 m³ – Hodnotové hospodárenie

Vykonané:	Rok	ťažba	ťažbová plocha	m ³
	2007	Pú+50r	3,00	128
	2008	NV	-	33

Problematika: Hodnotové hospodárstvo

- rozčleniť porast na pracovné polia.
- dominujúce zastúpenie dreveny BK, vzhľadom na nízke zastúpenie dreveny JS a jeho odumieranie v danej lokalite vplyvom tracheomykózy, nie je možné s ním počítať do budúcnosti.
- Technológia smerovej stínky vybraných jedincov s dosiahnutou cieľovou hrúbkou je veľmi obtiažna, objektívne riziko poškodenia budúcich cieľových stromov.

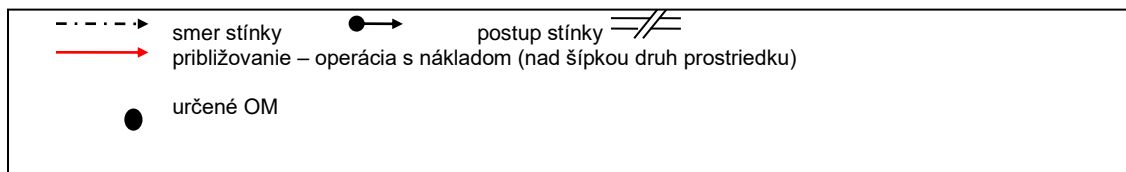
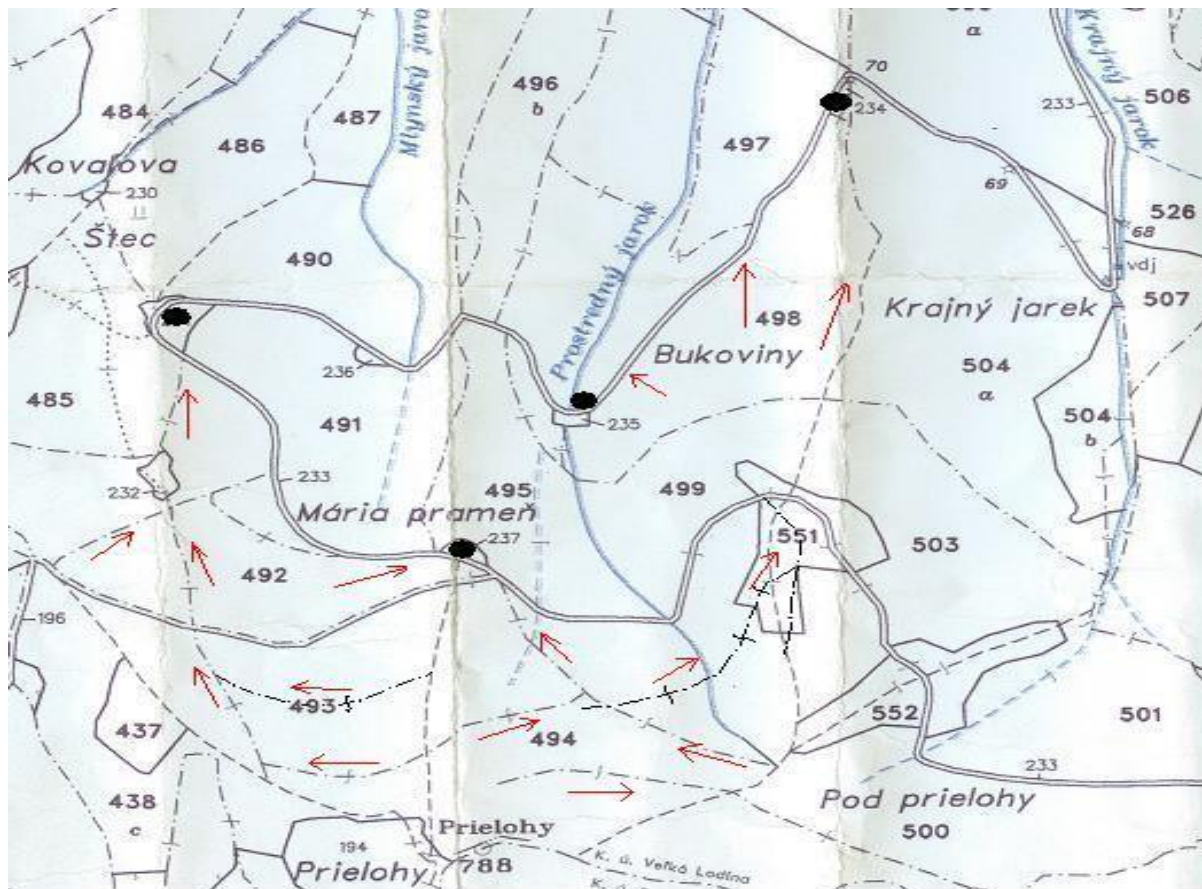
Technologický postup:

Je potrebné vykonať smerovú stínku a zachrániť cieľové dreveny, v budúcnosti zachovať prirodzené zmladenie.

Dlhodobý zámer: Po vykonaní úrovňového negatívneho výchovného zásahu, s ohľadom na odstránenie rubne zreých nekvalitných jedincov a uvoľnením kvalitných cieľových stromov, nastane postupná zmena a pre budova na prírode blízky les .

TECHNOLOGICKÝ NÁKRES (náčrtok JPRL a ťažbovo – obnovného postupu)

JPRL 493 0

UV 120, výmera 9,69 ha, vek 80, zakmenenie 0,8, prevádzkový súbor 40262, exp.sklon S 60 %.

Popis: Stredná kmeňovina, Rôznoveká, miestami staršie jedince. Ojedinele JH

Drevina	Zastúpenie	Výška	Hrúbka	objem	bonita
BK	90	23	28	0,64	26
JS	10	23	27	0,50	26

Zásoba: 3081 m³, 318m³/ha

Predpis: 350 m³ – hodnotové hospodárenie

Vykonané:	Rok	ťažba	ťažbová plocha	m ³
	2012	Pú+50r	8,69	400

Problematika: Hodnotové hospodárstvo

- rozčleniť porast na pracovné polia.
- dominujúce zastúpenie dreveny BK, vzhľadom na nízke zastúpenie dreveny JS a jeho odumieranie v danej lokalite vplyvom tracheomykózy, nie je možné s ním počítať do budúcnosti.
- Technológia smerovej stínky vybraných jedincov s dosiahnutou cieľovou hrúbkou je veľmi obtiažna, objektívne riziko poškodenia budúcich cieľových stromov.

Technologický postup:

Je potrebné vykonať smerovú stínku a zachrániť cieľové dreveny, v budúcnosti zachovať prirodzené zmladenie.

Dlhodobý zámer: Po vykonaní úrovňového negatívneho výchovného zásahu, s ohľadom na odstránenie rubne zreých nekvalitných jedincov a uvoľnením kvalitných cieľových stromov, nastane postupná zmena a prebudova na prírode blízky les .

JPRL 494 0

UV 120, výmera 13,74 ha, vek 85, zakmenenie 0,8, prevádzkový súbor 40262, exp.sklon S 50 %.

Popis: Stredná kmeňovina, Ojedinele JM, JH, DB. Miestami ochran.rázu.

Drevina	Zastúpenie	Výška	Hrúbka	objem	bonita
BK	90	27	30	0,86	30
JS	10	25	32	0,78	28

Zásoba: 5399 m³, 393 m³/ha

Predpis: 480 m³ – Hodnotové hospodárenie

Vykonané:	Rok	ťažba	ťažbová plocha	m ³
	2009	NV	-	27
	2011	NV	-	84
	2011	Pú+50r	9,74	417
	2013	Pú+50r	3,00	174

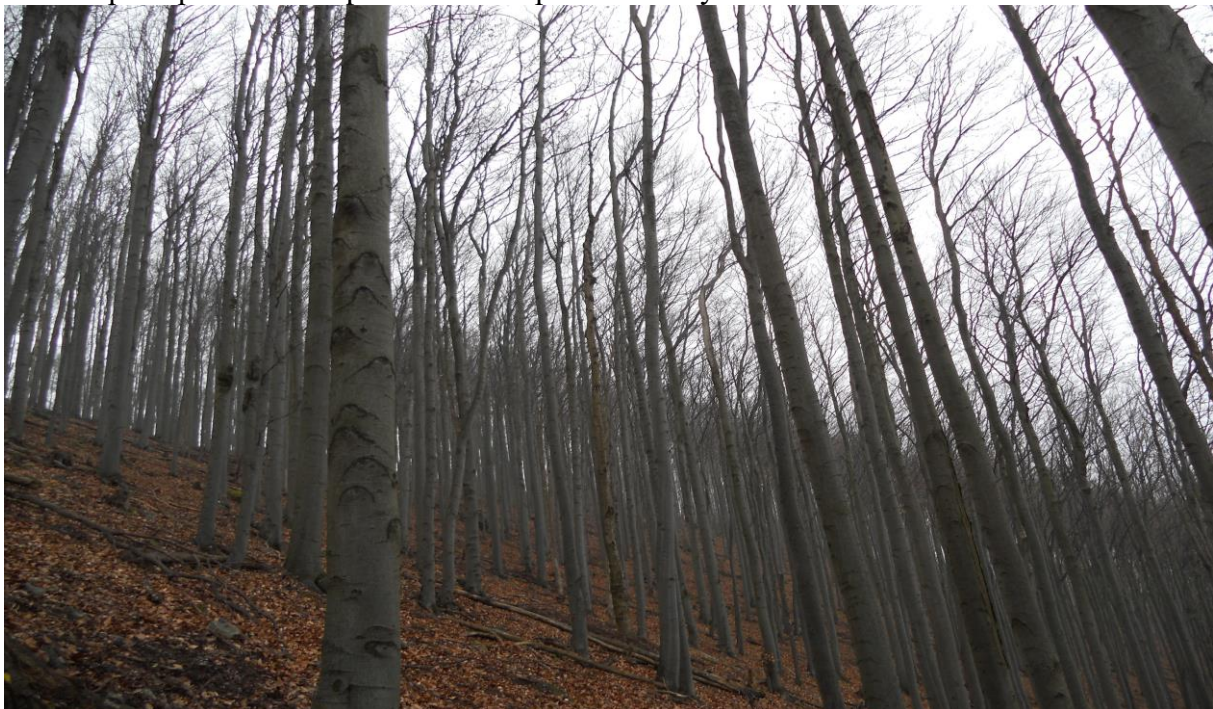
Problematika: Hodnotové hospodárstvo

- rozčleniť porast na pracovné polia.
- dominujúce zastúpenie dreveny BK, vzhľadom na nízke zastúpenie dreveny JS a jeho odumieranie v danej lokalite vplyvom tracheomykózy, nie je možné s ním počítať do budúcnosti.
- Technológia smerovej stínky vybraných jedincov s dosiahnutou cieľovou hrúbkou je veľmi obtiažna, objektívne riziko poškodenia budúcich cieľových stromov.

Technologický postup:

Je potrebné vykonať smerovú stínku a zachrániť cieľové dreveny, v budúcnosti zachovať prirodzené zmladenie.

Dlhodobý zámer: Po vykonaní úrovňového negatívneho výchovného zásahu, s ohľadom na odstránenie rubne zreých nekvalitných jedincov a uvoľnením kvalitných cieľových stromov, nastane postupná zmena a prebudova na prírode blízky les .

JPRL 498 0

UV 120, výmera 9,38 ha, vek 80, zakmenenie 0,8 prevádzkový súbor 40562, exp.sklon SZ 60 %.

Popis: Stredná kmeňovina, Rôznoveká, Ojedinele JL, JH, JS, DB, BR. Nerovnom.vyosp.,na JV pri hrebeni slab. vzrastu, a ochran.rázu, na SV redšia

Drevina	Zastúpenie	Výška	Hrúbka	objem	bonita
BK	100	24	29	0,72	28

BK 3245 m³, 346 m³/ha

Predpis: 280 m³ – Hodnotové hospodárenie

Vykonané:	Rok	ťažba	ťažbová plocha	m ³
	2009	Pú+50r	5,40	275
	2010	Pú+50r	2,00	119
	2011	NV	-	35

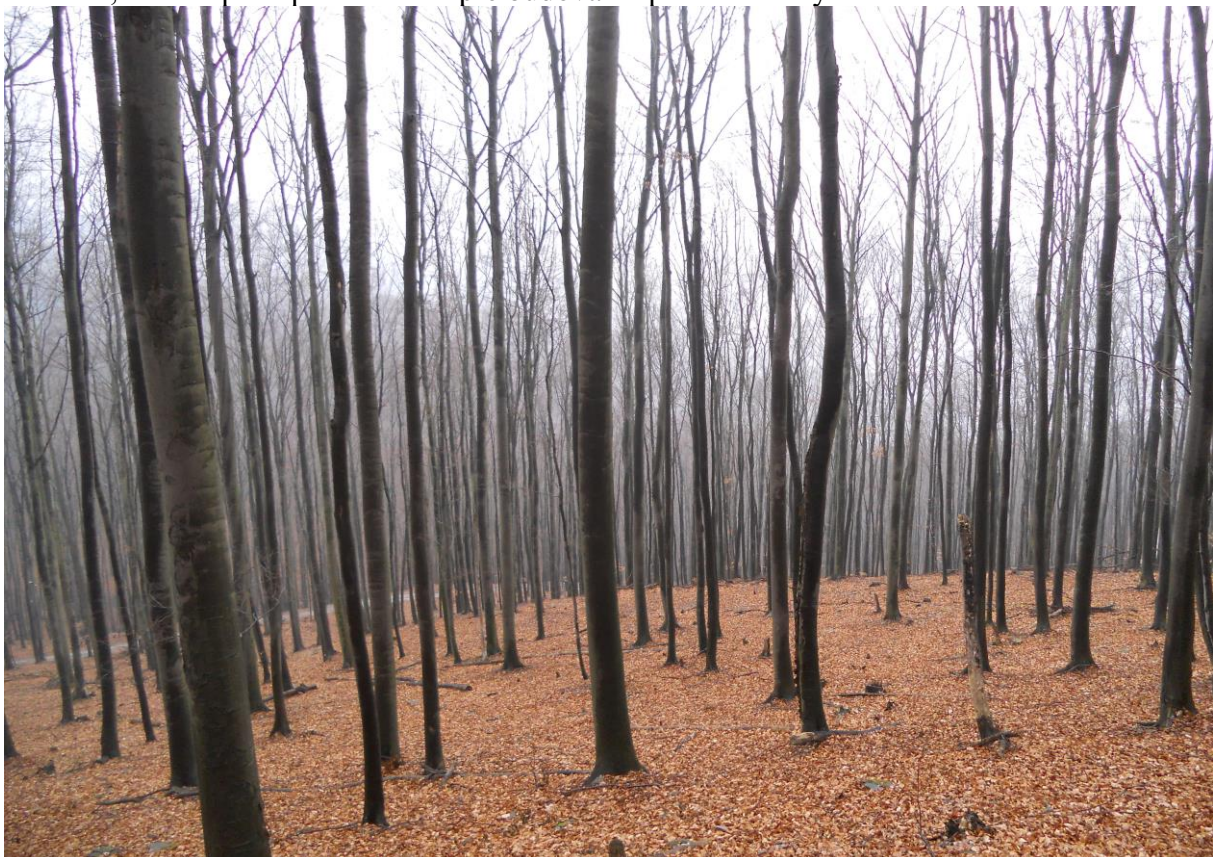
Problematika: Hodnotové hospodárstvo

- rozčleniť porast na pracovné polia.
- dominujúce zastúpenie dreveny BK,
- Technológia smerovej stínky vybraných jedincov s dosiahnutou cieľovou hrúbkou je veľmi obtiažna, objektívne riziko poškodenia budúcich cieľových stromov.

Technologický postup:

Je potrebné vykonať smerovú stínku a zachrániť cieľové dreveny, v budúcnosti zachovať prirodzené zmladenie.

Dlhodobý zámer: Po vykonaní úrovňového negatívneho výchovného zásahu, s ohľadom na odstránenie rubne zreých nekvalitných jedincov a uvoľnením kvalitných cieľových stromov, nastane postupná zmena a pre budova na prírode blízky les .

JPRL 495 0

UV 120, výmera 6,89 ha, vek 105, zakmenenie 0,8 prevádzkový súbor 40562, exp.sklon S 60 %.

Popis: Stredná kmeňovina, Rôznoveká, na Z1/2 mladšia. ojedinele BR, JH, JS, BH. Rozčlen., zakm. nerovnom., v strede redšia, nerovnom. Vysp., na Z ½ slab. Vzrastu.

Drevina	Zastúpenie	Výška	Hrúbka	objem	bonita
BK	100	26	32	0,95	26

BK 2570 m³, 373 m³/ha

Predpis: 1100 m³ – Hodnotové hospodárenie

Vykonané:	Rok	ťažba	ťažbová plocha	m ³
	2012	Pú+50r	6,00	172

Problematika: Hodnotové hospodárstvo

- rozčleniť porast na pracovné polia.
- dominujúce zastúpenie dreveny BK,
- Technológia smerovej stínky vybraných jedincov s dosiahnutou cieľovou hrúbkou je veľmi obtiažna, objektívne riziko poškodenia budúcich cieľových stromov.

Technologický postup:

Je potrebné vykonať smerovú stínku a zachrániť cieľové dreveny, v budúcnosti zachovať prirodzené zmladenie.

Dlhodobý zámer: Po vykonaní úrovňového negatívneho výchovného zásahu, s ohľadom na odstránenie rubne zreých nekvalitných jedincov a uvoľnením kvalitných cieľových stromov, nastane postupná zmena a prebudova na prírode blízky les .

JPRL 499 0

UV 120, výmera 8,32 ha, vek 100, zakmenenie 0,8 prevádzkový súbor 40262, exp.sklon SZ 50 %.

Popis: Stredná kmeňovina, Rôznoveká, Ojedinele JS,LP. Nerovnom.vyisp.,na J 1/3 slab. vzrastu, zakm.nerovnomerné

Drevina	Zastúpenie	Výška	Hrúbka	objem	bonita
BK	100	28	30	0,89	30

BK 3894 m³, 468 m³/ha

Predpis: 240 m³ – Hodnotové hospodárenie

Vykonané:	Rok	ťažba	ťažbová plocha	m ³
	2005	NV	-	1
	2010	Pú+50r	6,32	337
	2011	Pú+50r	2,00	132

Problematika: Hodnotové hospodárstvo

- rozčleniť porast na pracovné polia.
- dominujúce zastúpenie dreveny BK,
- Technológia smerovej stínky vybraných jedincov s dosiahnutou cieľovou hrúbkou je veľmi obtiažna, objektívne riziko poškodenia budúcich cieľových stromov.

Technologický postup:

Je potrebné vykonať smerovú stínku a zachrániť cieľové dreveny, v budúcnosti zachovať prirodzené zmladenie.

Dlhodobý zámer: Po vykonaní úrovňového negatívneho výchovného zásahu, s ohľadom na odstránenie rubne zreých nekvalitných jedincov a uvoľnením kvalitných cieľových stromov, nastane postupná zmena a prebudova na prírode blízky les .

